

Aan
de gemeenteraad

Datum 28 januari 2020
Zaaknummer InProces BBV: 2020-0007426
Betreft Raadsinformatiebrief Plan van aanpak inzake
rekenkamerrapport afvalbeheer

Vergadering van
Portefeuillehouder: Rik van der Linden
Begrotingsprogramma Duurzaam en Innovatief Dordrecht
Pijler Fysieke Leefomgeving
Kernteam/Opgave: Ruimtelijke Kwaliteit - Wegen, Verlichting & Schone Stad
Auteur: Sander van Gulik
E-mail: sl.van.gulik@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Sander van Gulik
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Op basis van artikel 169, lid 2 of 3 Gemeentewet hebben wij een actieve informatieplicht richting uw raad.

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

De (gewijzigde) verordening rekenkamercommissie Dordrecht schrijft voor dat het college "binnen zes weken na besluitvorming door de raad over de aanbevelingen van de rekenkamercommissie een plan van aanpak opstelt over de implementatie van de raadsbesluiten". Op 17 december 2019 heeft uw raad besloten om:

1. Kennis te nemen van het rapport naar het afvalbeheer van Dordrecht van de rekenkamercommissie "Wat opvalt aan afval";
2. de conclusies en aanbevelingen van dit onderzoek te onderschrijven;
3. het college van burgemeester en wethouders mede te delen dat zij verheugd is om te constateren dat de aanbevelingen, met uitzondering van 5 en 6, worden overgenomen door het college;
4. het college van burgemeester en wethouders op te dragen de aanbevelingen uit te voeren door met een plan van aanpak te komen over de implementatie van de aanbevelingen;

Bovenstaande vormt de directe aanleiding voor deze raadsinformatiebrief.

Wat is de te delen informatie?

Samenvatting

Op 17 december 2019 besloot u kennis te nemen van het RKC rapport 'Wat opvalt aan afval', de conclusies te onderschrijven en de aanbevelingen grotendeels over te nemen. Deze raadsinformatiebrief geeft het plan van aanpak weer voor de implementatie van dit raadsbesluit.

Conclusies

1. Beleid en Organisatie

In het onderzoeksrapport van de rekenkamercommissie wordt ons inziens terecht gesteld dat (beleids)keuzes nodig zijn om de ambities ten aanzien van de landelijke VANG-doelstellingen waar te maken. In samenspraak met uw raad is in 2017 besloten om proeven te doen met verschillende inzamelmethoden om vervolgens te komen tot een nieuw Grondstoffenplan. De voorbereiding voor een nieuw Grondstoffenplan is opgestart, de startnotitie is op 21 januari 2020 besproken in de raadscommissie Fysieke Leefomgeving.

Op managementniveau vinden gesprekken plaats om de samenwerking met HVC verder te stroomlijnen en door te ontwikkelen. Vanuit de behoefte aan meer interne sturing en overzicht gaan we aan de slag met het verbeteren van de coördinatie en de regie op de verschillende (organisatie)onderdelen binnen het afvalbeheer.

2. Gerealiseerde prestaties

Dat we in Dordrecht nog ver af zijn van de eigen beleidsdoelen en de landelijke richtlijnen voor milieuprestaties - en er al enkele jaren nauwelijks verbetering is in de afvalscheiding - onderstreept het belang van een nieuw Grondstoffenbeleidsplan. Wij delen de conclusie van de rekenkamercommissie dat "het nieuwe Grondstoffenbeleidsplan 2020-2030, dat op dit moment wordt opgesteld, [...] deze trendbreuk [kan] veroorzaken". Uiteindelijk doen we het voor de inwoners van Dordrecht. Wij constateren dat de inwoners tevreden lijken over het serviceniveau. Tegelijkertijd zijn wij ervan overtuigd dat een betere balans tussen kosten, milieuprestaties en serviceniveau mogelijk is. In de opmaat naar het nieuwe Grondstoffenbeleidsplan zetten wij hier dan ook primair op in.

3. Toekomstgerichtheid

Om ook op langere termijn de ambities ten aanzien van de landelijke VANG-doelstellingen waar te kunnen maken achten wij een goede koppeling met de circulaire economie nodig. De basis hiervoor is reeds gelegd in de opgave Duurzame Stad 2019-2022. Vanuit deze opgave zijn vijf prestatielijnen benoemd waarop we resultaat kunnen boeken voor de stad en in samenwerking met de stad. De prestatielijn "Stad in Beweging" is gericht op de ontwikkeling naar een meer circulair ingerichte economie en meer duurzame mobiliteit. In het eerste kwartaal van 2020 ontvangt uw raad een startnotitie Circulaire Economie .

De uitkomsten van de proeven die wij momenteel houden met verschillende inzamelmethoden op verschillende locaties in Dordrecht, zowel bij hoog- als laagbouw, in combinatie met ervaringen elders zijn mede bepalend voor de maatregelen die breder uitgerold gaan worden in de stad.

Aanbevelingen

1. Zorg voor een ambitieuze en integrale insteek voor het nieuwe Grondstoffenbeleidsplan

De voorbereiding om te komen tot een nieuw en voldoende ambitieus Grondstoffenplan is reeds gestart. De belangrijkste insteek is wat ons betreft het komen tot betere afvalscheiding en vermindering van de hoeveelheid restafval. Hierbij maken wij gebruik van concrete en meetbare doelen op de aspecten milieu, kosten en service. Gezien het belang van een koppeling tussen het Grondstoffenplan en circulair beleid zoeken wij actief de samenwerking met onze opgave Duurzame Stad.

2. Zoek een nieuwe balans tussen afvalkosten en -heffingen

De maatregelen die voortvloeien uit het nieuwe Grondstoffenplan zijn primair gericht op het komen tot een goede balans tussen kosten, milieuprestaties en serviceniveau. De kosten van afvalbeheer in Dordrecht zijn inzichtelijk, maar wel aan de hoge kant. Naast de kosten voor inzameling en verwerking van huishoudelijk afval gaat het ook om aspecten als kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing, het serviceniveau, kwijscheldingsbeleid, etc. Deze en andere voor de afvalkosten relevante aspecten maken onderdeel uit van het proces om te komen tot een nieuw Grondstoffenplan. De dienstverleningsovereenkomst (DVO) met HVC eindigt van rechtswege op 31 december 2025. Eventuele verlenging voor een nader te bepalen duur van deze DVO geschiedt in onderling overleg. Partijen treden hierover uiterlijk op 31 december 2022 in overleg. Richting einde contractperiode kan derhalve het gesprek worden aangegaan inzake het kostenniveau in relatie tot prestaties en service.

3. Creëer de voorwaarden voor snelle besluitvorming en implementatie

We onderschrijven het idee achter de aanbeveling: goede besluitvorming en informatievoorziening zijn van groot belang voor een 'brede implementatie'. We gaan graag met u in gesprek over uw wensen en suggesties voor een optimale informatieverstrekking aan uw raad. Dit aanvullend op de reeds lopende inspanningen onder de noemer 'Doorontwikkeling raad' ('raad aan het roer' en 'democratische gehalte') ter verbetering van de door de Rekenkamer gevraagde randvoorwaarden en het samenspel tussen raad en college.

4. Organiseer intern een integrale uitvoering en monitoring

Om de integrale uitvoering te bevorderen en de interne organisatie op het gebied van (zwerf)afvalbeheer, in relatie tot circulaire economie, te vereenvoudigen wordt de ambtelijke aansturing op (zwerf)afval bij één programmamanager ondergebracht. Daarnaast zorgen we ook voor een daadkrachtige integrale aanpak op bestuurlijk niveau via één stuurgroep met wethouder Van der Linden als primair verantwoordelijk portefeuillehouder.

5. Organiseer extern een directe vertaling van beleidsdoelen naar prestatie-indicatoren

Met HVC maken wij aparte afspraken over een directe koppeling van beleidsdoelen met prestatie-indicatoren. Op deze manier kan scherper op beleidsdoelen gestuurd worden. Met HVC zijn wij al in gesprek over onze beleidsdoelstellingen en hun rol daarbij. Wat betreft het monitoren van zwerfafval voeren wij al beeldkwaliteit-metingen uit om de prestaties van uitvoerende partijen te kunnen meten. Om deze reden is aanbeveling 5 niet overgenomen.

6. Organiseer goede (bij)sturing door inhoudelijke voortgang te rapporteren

Ook aanbeveling 6 is niet overgenomen. Over de wijze waarop het college de raad informeert zijn, in het kader van 'Doorontwikkeling raad' en 'Kiezen, sturen, verantwoorden', afspraken gemaakt. Zo is het gebruikelijk dat uw raad - inhoudelijk - primair wordt geïnformeerd over 'growing' (ontwikkeling nieuw beleid), niet zozeer over 'going' (uitvoering regulier beleid). Deze manier van informeren sluit aan bij de ambitie van uw raad om adequaat op hoofdlijnen te kunnen sturen.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

In de komende periode krijgt het opstellen van een nieuw Grondstoffenplan verder vorm. Daarbij zoeken wij uiteraard de samenwerking met uw raad. De startnotitie is op 21 januari behandeld in de raadscommissie Fysieke Leefomgeving. Wij verwachten dat alle te verwerken aandachtspunten aan de orde komen in het proces naar een nieuw grondstoffenplan. Het plan zelf gaat met name over de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. Zoals u weet spelen er ook issues op het gebied van zwerfval (bijplaatsingen) en de handhaving daarop. Graag gaan wij met u het gesprek aan in hoeverre een koppeling met deze onderwerpen gemaakt zou moeten worden in het Grondstoffenplan.

De verordening rekenkamercommissie schrijft voor dat het college jaarlijks aan de raad rapporteert, bij de jaarstukken, over de stand van zaken van de uitvoering van de raadsbesluiten die genomen zijn naar aanleiding van rekenkamercommissierapporten. Dit betekent dat wij bij het jaarverslag 2020 aan uw raad rapporteren op welke wijze uitvoering is gegeven aan dit plan van aanpak naar aanleiding van het rekenkamerrapport inzake (zwerf)afvalbeheer in Dordrecht.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Aan het plan van aanpak zijn geen kosten verbonden. Het komt tot stand binnen reguliere processen en bestaande budgetten.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Bestuurlijke reactie op het rekenkamercommissieonderzoek naar afvalbeheer - Collegevoorstel;

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

- Raadsvoorstel - 2505160 - Kennisnemen van het RKC rapport 'Wat opvalt aan afval', onderschrijven van de conclusies en overnemen van de aanbevelingen
- Bestuurlijk dossier - 2482473 - Algemene bespreking 'afvalinzameling'
- Brief aan de raad - 2381832 - Rekenkamercommissie: aankondiging onderzoek afvalbeheer in Dordrecht

Bijlagen

1. RKC-rapport- Wat opvalt aan afval